

TẬP HUẤN

PHƯƠNG PHÁP DẠY

TIẾT KIỆM VÀ BẢO VỆ NGUỒN NƯỚC SẠCH

ThS. Trần Minh Hải
GD Trung tâm Tương Lai, TP.HCM

GIỚI THIỆU

- Cử nhân Công tác xã hội – ĐH Mở TP.HCM - 1997
- Phát triển CD tại Viện xã hội Châu Á – Philippines – 2000
- ThS Công tác xã hội – ĐH Phụ nữ Philippines - 2013
- Quản lý dự án: Enda, Tdh, HCWF – 1993 - 2010
- Giảng dạy: ĐH Tôn Đức Thắng, ĐH Hoa Sen, CD Sư phạm TW, World Vision, Actionaid, UNICEF – từ 2000 – nay
- Giảng dạy: Mizuiku – Em yêu nước sạch từ 2017 - nay
- Sáng lập - Giám đốc Trung tâm Tương Lai – 2011 - nay

30 năm làm **CTXH** chuyên nghiệp
22 năm **GV** chuyên nghiệp

HỌC VÀ NHỚ

Học sinh ta nhớ

♦ 20% những gì

N G H E

♦ 50% những gì

N G H E và **T H A Y**

♦ 90% những gì tự

K H A M P H A ra

VAI TRÒ

Tổ chức hoạt động

Tạo thuận lợi

Giảng giải

Động viên, khuyến khích

PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC TÍCH CỰC

◆ Thảo luận nhóm

◆ Nghiên cứu trường hợp

◆ Trò chơi

◆ Đóng vai

■ Vẽ tranh

■ Động não

■ Thảo luận phim



NGHỆ THUẬT CỦA TRÌNH BÀY HẤP DẪN



NỘI DUNG

HĐ 1: Các loại nước trong tự nhiên

HĐ 2: Vòng tuần hoàn của nước

HĐ 3: Vai trò của nước trong cuộc sống

HĐ 4: Nước bị làm sao thế

HĐ 5: Cảnh sát môi trường

NỘI DUNG

HĐ 6: Những vấn đề về nước tác động chúng ta

HĐ 7: Hùng biện tôi là nước

HĐ 8: Rửa tay đúng cách và tiết kiệm nước

HĐ 9: Xem phim tôi yêu nước sạch

HĐ 10: Thí nghiệm lọc nước

HOẠT ĐỘNG 1

CÁC LOẠI NƯỚC CÓ TRONG TỰ NHIÊN (5 – 10 PHÚT)



HĐ1: Động Não

Hãy liệt kê các loại nước có trong tự nhiên?



HĐ1: Các loại nước có trong tự nhiên

Các loại nước có trong tự nhiên:

- Nước biển
- Nước sông
- Nước suối
- Nước giếng
- Nước mưa

Động não: Nước trong tự nhiên



Bước 1: Đặt câu hỏi và hướng dẫn cách làm. GV làm mẫu trước

Bước 2: Phát thẻ màu, bút cho HS

Bước 3: Các học sinh viết ra giấy, bảng các loại nước trong tự nhiên
(Mỗi HS chỉ viết 1 loại nước)

Bước 4: Mời tất cả HS đưa kết quả ra trước mặt

Bước 5: GV đọc tất cả các kết quả của HS không bỏ sót em nào

Bước 6: Kết luận đưa ra 5 loại nước trong tự nhiên

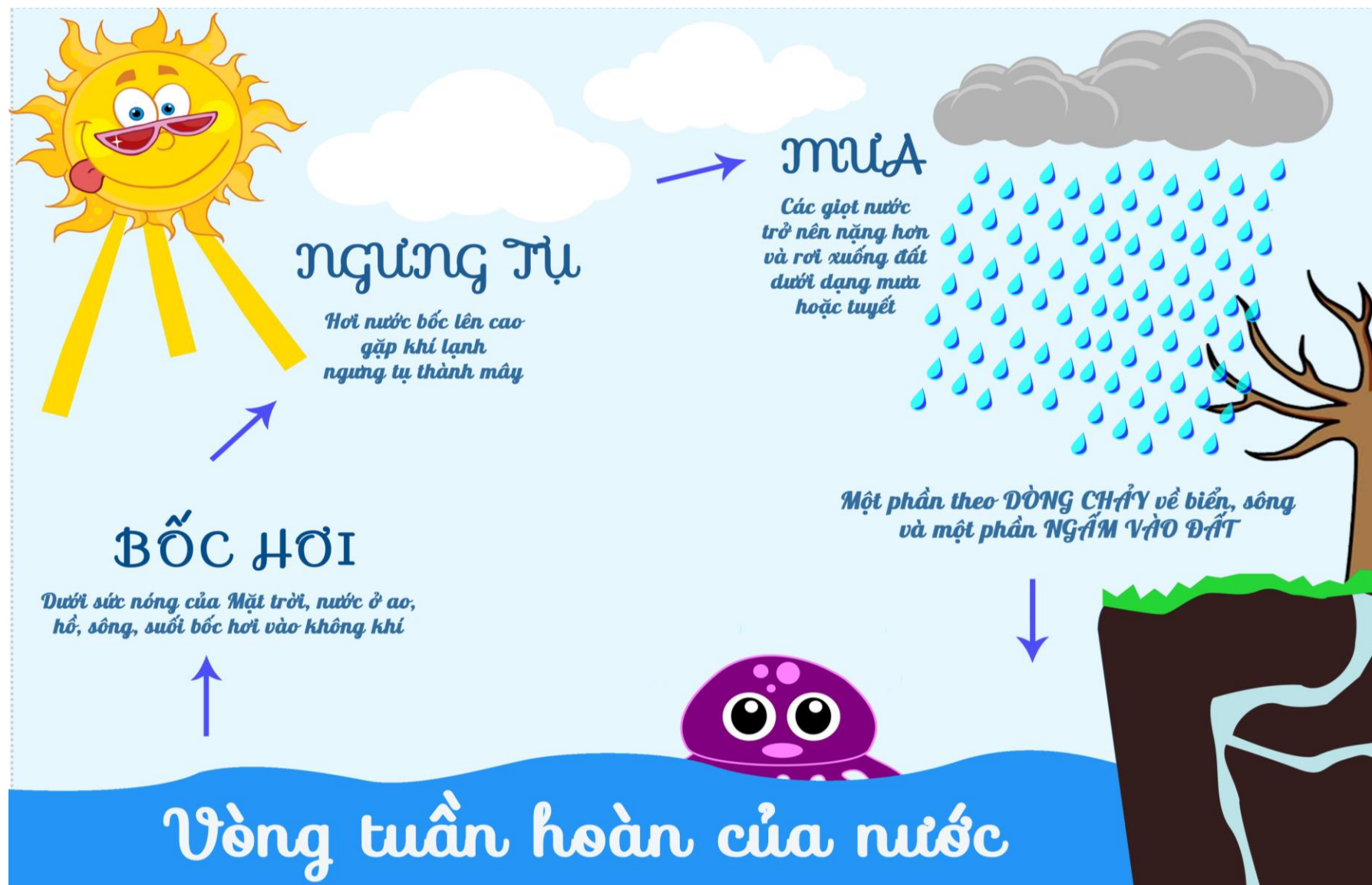
HOẠT ĐỘNG 2

VÒNG TUẦN HOÀN CỦA NƯỚC (10 – 15 PHÚT)



HĐ 2: Thảo luận nhóm

Hãy sắp xếp theo thứ tự và mô tả vòng tuần hoàn của nước?



Tóm tắt các bước thực hiện

Bước 1: Chia nhóm (5-7 HS), ổn định chỗ ngồi (face to face)

Bước 2: Đưa yêu cầu/hướng dẫn cách làm

Bước 3: Phát dụng cụ, đưa thời gian thực hiện

Bước 4: HS làm việc nhóm (GV đến quan sát và hướng dẫn các nhóm)

Bước 5: HS dán kết quả, đại diện từng nhóm trình bày

Bước 6: Đúc kết dựa trên kết quả HS. Kết luận cuối cùng.

Thảo luận nhóm vòng tuần hoàn của nước



Thực hiện bởi ThS. TRẦN MINH HẢI

HOẠT ĐỘNG 3

VAI TRÒ CỦA NƯỚC TRONG CUỘC SỐNG (10 - 15 PHÚT)



HĐ 3: Trò chơi thi tiếp sức

Liệt kê những hoạt động nào chúng ta cần sử dụng nước trong cuộc sống?

**Luật chơi:*

- 1/ Không trùng ý
- 2/ Không trùng hành động
- 3/ Không sai lỗi chính tả
- 4/ Không viết chung chung

Vai Trò Của Nước Trong Cuộc Sống



Cần cho
cơ thể
con
người



Cần cho
động
thực vật



Cần cho
nông
nghiệp



Cần cho
công
nghiệp

Trò chơi tiếp sức: Vai Trò Của Nước



Bước 1: Chia 2, 3 nhóm, di chuyển và sắp xếp chỗ đứng



Bước 2: Nêu yêu cầu và đưa ví dụ cụ thể, thời gian bao lâu.



Bước 3: HS tham gia trò chơi



Bước 4: Kiểm tra kết quả và tuyên dương các nhóm



Bước 5: Đúc kết 4 vai trò của nước dựa trên đáp án của HS và bổ sung kết luận.

Tóm tắt các bước thực hiện

HOẠT ĐỘNG 4

NƯỚC BỊ LÀM SAO THẾ (20 - 25 PHÚT)



HĐ 4: Vẽ tranh

- 1/ Hãy vẽ dòng sông và các hoạt động sinh hoạt của người dân ở 2 bên dòng sông?
- 2/ Chú ý mô tả rác thải, nước thải ra dòng sông như thế nào?

Câu hỏi

1. Nước trước và sau khi chảy qua các khu dân cư như thế nào?
2. Những nguyên nhân nào làm nước bị ô nhiễm?
3. Em làm gì để giữ dòng sông trong sạch?

Những vấn đề tài nguyên nước ở Việt Nam

- Ô nhiễm nước khu đô thị: kênh rạch, sông.
- Ô nhiễm nước ở khu nông thôn: ao, hồ, sông, suối
- Ô nhiễm nước dưới đất: nước ngầm
- Ô nhiễm nước biển

Vẽ tranh Dòng sông quê em



Bước 1: Chia 5 – 7 em vào một nhóm

Bước 2: Hướng dẫn HS cách vẽ dòng sông và tô màu

Bước 3: Phát giấy khổ lớn, bút lông và bút màu cho HS

Bước 4: Các nhóm HS bắt đầu làm việc. GV đi đến từng nhóm quan sát, giải thích

Bước 5: Đưa các tranh dòng sông nối vào nhau

Bước 6: Mời HS ra ngồi 2 bên dòng sông để nghe thuyết trình

Bước 7: Nhận xét, đặt câu hỏi và kết luận

HOẠT ĐỘNG 5

CẢNH SÁT MÔI TRƯỜNG

(20 - 25 PHÚT)



HĐ 5: Thảo luận nhóm

Cảnh Sát Môi Trường:

- 1/ Xem hình và phát hiện các hành động nào không tốt ảnh hưởng đến nguồn nước?
- 2/ Mỗi hành động trong tranh có tác động như thế nào đến tài nguyên nước?

Tranh vẽ sử dụng cho hoạt động Cảnh Sát Môi Trường

Thực hiện bởi ThS. TRẦN MINH HẢI



Bước 1: Cho học sinh xem hình ảnh.



Bước 2: Nêu câu hỏi hành động nào không tốt ảnh hưởng đến nguồn nước và tác động thế nào.



Bước 3: Chia 5 – 7 học sinh vào nhóm



Bước 4: Phát cho mỗi nhóm 1 bức tranh



Bước 5: Kết luận và khen tặng các em.

Tóm tắt các bước thực hiện

HOẠT ĐỘNG 6

NHỮNG VẤN ĐỀ VỀ NƯỚC CÓ TÁC ĐỘNG NHƯ THẾ NÀO ĐỐI VỚI CUỘC SỐNG CHÚNG TA?

(15 – 20 PHÚT)



Phim hoạt hình Na và Bi



HĐ 6: Xem phim Na và Bi

1. Các hành vi của Na?
2. Các hành vi của Bi?
3. Khi thiếu nước sạch chúng ta gặp phải những vấn đề gì?
4. Nêu lên 3 thông điệp cần ghi nhớ trong phim?

03 Thông Điệp

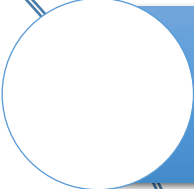
Mỗi khi bạn lãng phí nước
những người khác đang
không có nước dùng!

Uống nước từ các nguồn
nước chưa qua xử lý có
thể gây đau bụng và nhiều
bệnh khác!

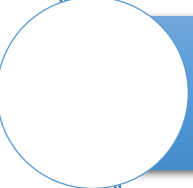
Nước sạch có hạn và nước
sẽ hết nếu bạn không tiết
kiệm nước!

HĐ 6: Tác động của những vấn đề nước đến cuộc sống

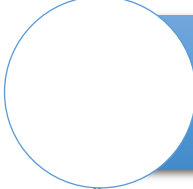
- Ảnh hưởng sức khỏe: nhiễm giun, suy dinh dưỡng hoặc bệnh tiêu chảy.
- Tại một số vùng, có đến 40% - 50% số trường hợp bị ung thư là do nguồn nước bị ô nhiễm.
- Một nửa số bệnh nhân nằm viện ở các nước đang phát triển là do không được tiếp cận những điều kiện vệ sinh phù hợp (vì thiếu nước) và các bệnh liên quan đến nước.



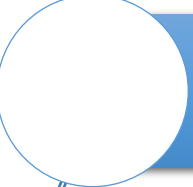
Bước 1: Chia 5 – 7 HS vào các nhóm nhỏ



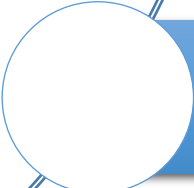
Bước 2: Chiếu phim cho HS xem



Bước 3: Các nhóm thảo luận nội dung phim



Bước 4: Mời đại diện các nhóm trình bày



Bước 5: GV nhận xét và tổng kết

HOẠT ĐỘNG 7

HÙNG BIỆN TÔI LÀ NƯỚC

(20 - 25 PHÚT)



HĐ 7: Hùng biện tôi là nước

1. Tôi là nước sông, biển, mưa, suối, giếng
2. Tôi đến từ đâu?
3. Tôi dùng để làm gì?
4. Tôi đang cảm thấy như thế nào?
5. Tôi mong các bạn giúp tôi điều gì?

.....

HĐ 7: Hùng biện tôi là nước

- ☐ Có thể trình bày bằng hình thức thuyết trình
- ☐ Có thể trình bày bằng hình thức đóng kịch

Bước 1: Chia 5 – 7 HS vào các nhóm nhỏ

Bước 2: Mỗi nhóm sẽ nhận được một loại nước

Bước 3: Các nhóm thảo luận và viết ra giấy

Bước 4: Mời đại diện các nhóm trình bày

Bước 5: GV nhận xét và tổng kết

HOẠT ĐỘNG 8

HƯỚNG DẪN RỬA TAY ĐÚNG CÁCH VÀ TIẾT KIỆM NƯỚC (25 - 30 PHÚT)



HĐ 8: Hướng dẫn rửa tay đúng cách

1

Quy trình rửa tay đúng cách

- Bước 1: Làm ướt hai bàn tay bằng nước sạch. Thoa xà phòng vào lòng bàn tay. Chà xát hai lòng bàn tay vào nhau.



2

Bước 2: Dùng ngón tay và lòng bàn tay này cuốn và xoay lần lượt từng ngón của bàn tay kia và ngược lại.



3

Bước 3: Dùng lòng bàn tay này chà xát chéo lên mu bàn tay kia và ngược lại.



4

Bước 4: Dùng đầu ngón tay của bàn tay này miết vào kẽ giữa các ngón của bàn tay kia và ngược lại.



5

Bước 5: Chụm 5 đầu ngón tay của tay này cọ vào lòng bàn tay kia bằng cách xoay đi, xoay lại.



6

Bước 6: Xả cho tay sạch hết xà phòng dưới nguồn nước sạch. Lau khô tay bằng khăn hoặc giấy sạch.



HĐ 8: Rửa tay tiết kiệm nước

1. Sau khi rửa tay xong chúng ta thấy đôi tay của 2 bạn như thế nào?
2. Lượng nước của 2 bạn sử dụng như thế nào?
3. Vì sao bạn sử dụng nhiều nước?



Rửa tay đúng cách và tiết kiệm nước



Tóm tắt các bước hoạt động

Bước 1: GV làm mẫu 6 bước rửa tay cho HS xem

Bước 2: HS cùng thực hành 6 bước rửa tay 2 – 3 lần

Bước 3: Mời các em ra khu vực rửa tay của trường

Bước 4: GV chọn 2 em HS đóng vai 1 em rửa nhiều nước và 1 em rửa ít nước

Bước 5: Sau đó mời các HS nhận xét về lượng nước sử dụng của 2 em làm mẫu

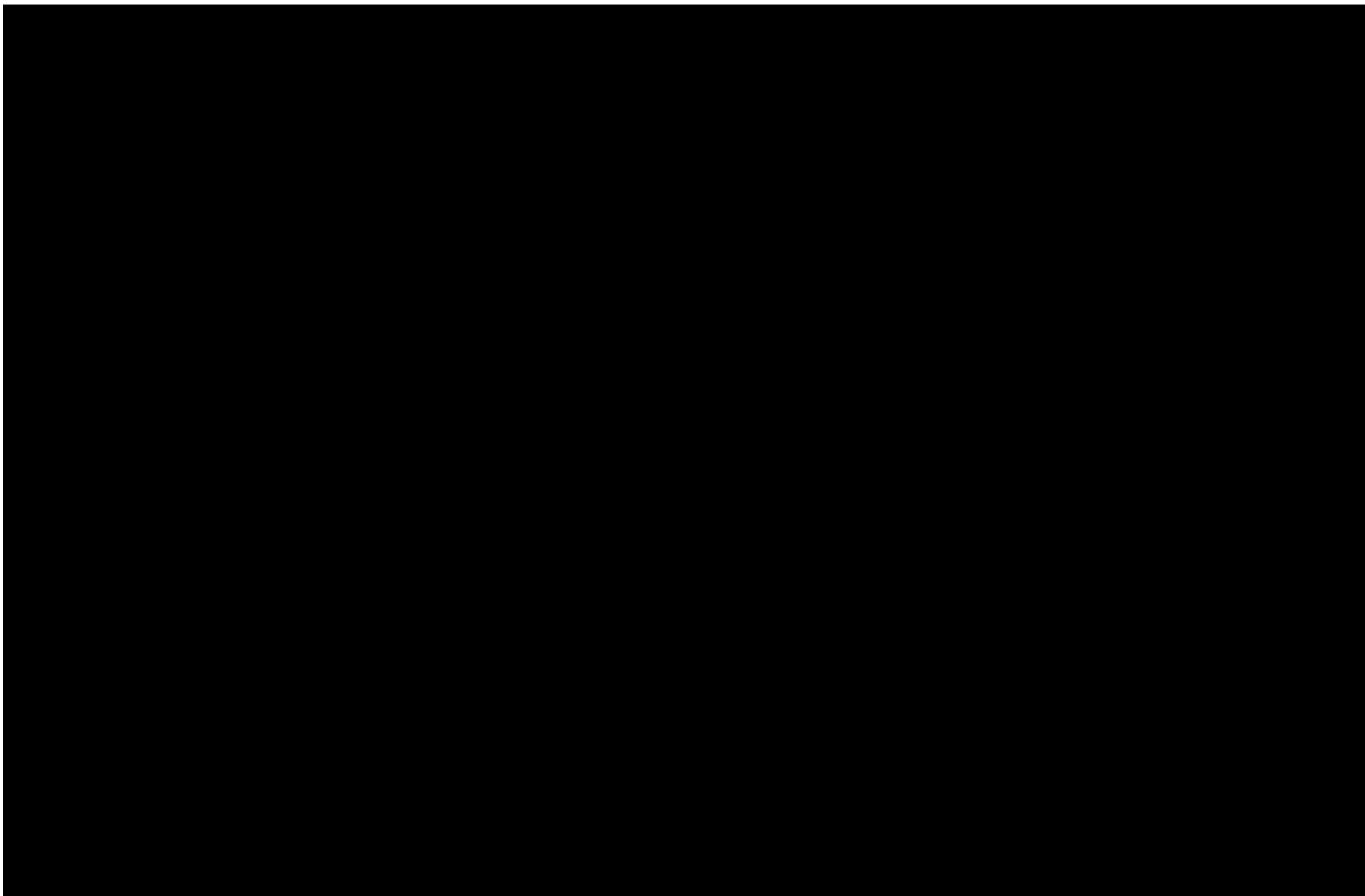
Bước 6: GV đặt câu hỏi và nhận xét kết luận

HOẠT ĐỘNG 9

XEM PHIM TÔI YÊU NƯỚC SẠCH (15 - 20 PHÚT)



Phim ngắn “Tôi yêu nước sạch”



HĐ 9: Xem phim Tôi yêu nước sạch

Câu hỏi

- 1/ Những việc làm nào sử dụng nước chưa tiết kiệm?
- 2/ Chúng ta nên có những việc làm gì để tiết kiệm và bảo vệ nước tại nhà, tại trường học và tại cộng đồng?

Xây dựng hành động bảo vệ nước

- Kiểm tra hệ thống nước trong nhà để điều chỉnh lượng nước sử dụng, tránh rò rỉ gây lãng phí nước.
- Sử dụng nước tiết kiệm:
 - Sử dụng nước hiệu quả (tắm giặt, rửa chén, tưới cây...).
 - Tận dụng nước cho nhiều mục đích khác nhau
 - Sử dụng các thiết bị tiết kiệm nước
- Không vứt rác bừa bãi, trồng cây xanh, thu gom rác

Chia sẻ ý thức và hành động bảo vệ nước sạch tới bạn bè, gia đình và cộng đồng

- Lập nhóm dọn dẹp vệ sinh lớp học, sân trường
- Chia sẻ kiến thức bạn biết về thực trạng nước cho bạn bè
- Chia sẻ cho bạn bè, gia đình và cộng đồng về những cách sử dụng nước tiết kiệm và các ý tưởng bảo vệ nguồn nước

HOẠT ĐỘNG 10

THÍ NGHIỆM LỌC NƯỚC (15 - 20 PHÚT)



HĐ 10: Thí nghiệm lọc nước

Chuẩn bị dụng cụ để làm 1 bộ máy lọc nước

- 1 chai nhựa (500 ml), cắt đôi
- Cát
- Sỏi
- Than hoạt tính
- Khăn giấy để làm màng lọc
- 1 ly đựng nước dơ (bẩn)
- 1 muống

Hướng dẫn cho học sinh

1

Gấp khăn giấy làm tư,
nhét khăn giấy che
kín miệng chai

2

Cho lần lượt 05
muỗng than, 05
muỗng cát, 05 muỗng
sỏi theo thứ tự

3

Đặt phần còn lại của
chai nước phía dưới
bộ lọc và đổ từ từ
nước bẩn vào bộ lọc

Câu hỏi

1. **Nêu 03 bước của quy trình lọc nước?**
2. **Màu sắc của nước trước và sau khi lọc như thế nào?**
3. **Nước sau khi lọc có uống được không? Tại sao?**

Thí nghiệm lọc nước



Bước 1: Chia nhóm, mỗi nhóm từ 5 – 7 HS



Bước 2: Giới thiệu bộ dụng cụ lọc nước



Bước 3: Hướng dẫn quy trình 3 bước thí nghiệm lọc nước



Bước 4: Phân phát bộ dụng cụ lọc nước cho từng nhóm



Bước 5: Các nhóm thực hiện thí nghiệm. Chú ý cho tất cả HS trong nhóm đều được tham gia



Bước 6: Đưa kết quả lọc nước của các nhóm lên bàn và so sánh nước trước và sau khi lọc

<http://tuonglaicentre.org/>

LIÊN LẠC

- Email: tranminhhai44@gmail.com
- Zalo: 0989.393.246
- Facebook: Trần Minh Hải (Thạc sĩ)
- Youtube: Đời Rất Tuyệt
- TikTok: Doirattuyet2



Trung tâm Giáo dục Sức Khỏe và Phát triển Cộng đồng Tương Lai
Phòng 2B - Tòa nhà Green House - 184/1A Lê Văn Sỹ, P.10, Q.Phú Nhuận
Điện thoại: (08) 3991.9367 - Hot line: 0903.616.494

THANK YOU

